

20 maja br., podczas posiedzenia Podkomisji stałej do spraw kształcenia zawodowego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży odbyła się dyskusja na temat wsparcia kształcenia zawodowego ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021-2027 na poziomie krajowym i regionalnym oraz środków lokowanych w Krajowym Planie Odbudowy.

W ramach Krajowego Planu Odbudowy przewidziano bowiem utworzenie sieci branżowych centrów umiejętności. Planuje się, że będą one działały przy szkołach zawodowych lub centrach kształcenia zawodowego. Ich rolą ma być m.in. upowszechnianie uczenia się w rzeczywistych warunkach pracy, analiza zapotrzebowania na zawody i umiejętności w danej branży, podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie osób dorosłych, prowadzenie form uczenia się przez całe życie, pośrednictwo w nawiązywaniu współpracy biznesu ze szkołami i placówkami systemu oświaty, transfer wiedzy i technologii do edukacji.

Ministerstwo Edukacji i Nauki podczas posiedzenia reprezentował Piotr Bartosiak, Dyrektor Departamentu Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego.

Jak wskazał Pan Dyrektor na branżowe centra umiejętności zaplanowano środki w wysokości 1 mld 440 mln zł. Średni koszt jednego centrum ma stanowić iloraz wskazanej kwoty i liczby 120 planowanych do utworzenia centrów, ale w zależności od branży te koszty mogą być zróżnicowane. Do końca I kwartału 2022 r. zostaną opracowane kryteria doboru lokalizacji centrów we współpracy zarówno z organizacjami branżowymi, jednostkami samorządu terytorialnego i ośrodkami badawczymi. Pan Dyrektor podkreślił, że centra powinny powstać w miejscach które bardzo mocno są związane z daną branżą i uwzględniać regionalne, inteligentne specjalizacje czyli wiodący prymat danej branży w województwie. Idealnym rozwiązaniem, o którym wspominał Pan Dyrektor byłoby, gdyby centra zostały ulokowane w miarę równomiernie w skali kraju i takie są założenia ale wszystko zależy od rozproszenia poszczególnych branży. Najważniejsze jest ustalenie kryteriów doboru, aby można było jednoznacznie określić która szkoła czy placówka je spełnia.

Przedstawicielka ZPP poprosiła o wyjaśnienie jak będzie wyglądała procedura tworzenia centrów, a także wskazanie źródła finansowania utrzymania centrów i zasad zachowania trwałości projektu, ponieważ w KPO przewidziano jedynie środki na utworzenie centrów.

W odpowiedzi Pan Dyrektor wskazał, że wybór centrów nie będzie odgórny. Na podstawie kryteriów doboru zostanie przeprowadzone postępowanie konkursowe w celu wyłonienia najlepszych w swojej dziedzinie szkół lub placówek, które mają także potencjał by rozwijać się także w koncepcji doskonałości zawodowej i zwiększyć zakres swojej działalności, o takie nowe rozwiązanie.

Jeżeli chodzi o finansowanie to w ramach KPO z projektów finansowanie będzie przebiegało w ten sposób, że będzie to właśnie postępowanie konkursowe. Możliwe będzie aplikowanie o środki w różny sposób. Zakłada się, że kryteria naboru zostaną tak sformułowane, że projekty będą mogły być składane, bądź przez organizacje branżowe we współpracy ze szkołami lub placówkami, bądź przez szkołę lub placówkę we współpracy z organizacją branżową. Pan Dyrektor podkreślił, że szkoły i placówki, które są zainteresowane tym projektem mogą tak naprawdę już pozyskiwać partnera branżowego do współpracy. Celem MEiN jest aby centra miały pewną trwałość a nie powstały tylko na kilka lat. Takie jest także oczekiwanie Komisji Europejskiej i na tym zależy również resortowi edukacji. Pan Dyrektor zauważył, że prowadzony jest dialog techniczny z KE kiedy zdecydować o wprowadzeniu centrów do przepisów prawa oświatowego. Zakłada się, że nastąpi to po przeglądzie śródkresowym. Bowiem jak wskazał Pan

Dyrektor centra będą powstawały stopniowo. Do 2024 r. mają powstać wszystkie 120 centra, ale planuje się także wskaźnik pośredni, czyli pierwsze 20 centrów powstanie w 2023 r. i to mają być centra wykazywane z punktu widzenia realizacji projektu i monitorowania go, jako pewien kamień milowy do osiągnięcia pierwszego pułapu. Po powstaniu pierwszych 20 centrów i sprawdzeniu jak ta współpraca się układa i jak przebiega ich działalność mają zostać podjęte działania legislacyjne, które wskażą miejsce, rolę i finansowanie tych centrów w systemie oświaty, bo jak podkreślił Pan Dyrektor to, że się znajdują jest pewne.

Przewodnicząca Komisji Teresa Wargocka poprosiła o wyjaśnienie, czy MEiN rozważało, żeby oprócz grona organizacji branżowych dopuścić udział także Spółek Skarbu Państwa?

Pan Dyrektor odpowiedział, że zostały dokonane pewne analizy reprezentatywności poszczególnych dziedzin i na te 120 branż, które udało się zidentyfikować są przypadki dziedzin bardzo związanych z działalnością publiczną i trudno w nich zidentyfikować organizacje branżowe np. kolejnictwo, które głównie opiera się na działalności Spółek Skarbu Państwa. Dopuszcza się więc, że tam, gdzie nie będzie organizacji branżowej, to Spółka będzie mogła przystępować do projektu. Dodatkowo Pan Dyrektor wskazał, że założeniem jest, że branżowe centra mają współpracować nie tylko z organizacjami branżowymi, ale także z pracodawcami właściwymi dla tej branży, więc miejsce na współpracę ze Spółką Skarbu Państwa i partnerstwo będzie jak najbardziej możliwe.